

Augmenta el tràfic d'espècies protegides

Cruel contraban

Fa poc es va descobrir a Barcelona un cas de tràfic de tortugues en perill d'extinció. El tràfic d'animals vius o de pells posa en perill nombroses espècies, tot i les mesures que es prenen per evitar aquest comerç il·legal.

La diversitat de formes vives, tan nombroses que encara no les hem pogut identificar totes ni de lluny, és una de les més grans meravelles del nostre planeta.

Les plantes i els animals són, a més, considerant-ho des del nostre punt de vista humà i merament pragmàtic, vitals per a la nostra supervivència. Són el nostre menjar, les nostres primeres matèries, els nostres medicaments..., ens proporcionen la possibilitat d'una futura millora dels cultius i del bestiar, del desenvolupament de nous medicaments i productes industrials...

I tot i això, la majoria assistim indiferents a la seva ruïna.

A principis del proper segle podríem haver perdut un milió o més d'espècies de plantes i animals, és a dir, més que no en cap de les grans extincions en massa ocorregudes en la història del nostre planeta, incloent-hi la famosa dels dinosaures. La pèrdua dels hàbitats com a conseqüència de l'activitat humana, espe-

cialment als tròpics, n'és la primera causa. Per evitar-ho s'hauran d'establir estratègies globals de conservació juntament amb programes de desenvolupament econòmic, tot controlant l'explotació de les espècies i restaurant els ecosistemes danyats. Així es podria preservar una part substancial de la diversitat biològica del planeta.

Mentrestant, a mesura que es destrueixen els seus hàbitats, cada vegada hi ha més espècies en perill d'extinció. Unes espècies, que paradoxalment, o potser no tan paradoxalment, precisament per això, són sovint objecte d'un comerç abusiu i des de fa uns anys il·legal. Es tracta de l'estès fenomen del contraban d'espècies protegides.

Hi ha normatives nacionals, estatals, continentals i mundials que creen la base legal per a la conservació de la vida salvatge. El tractat més important és el CITES (Convenció sobre el Comerç Internacional d'Espècies en Perill), adoptat per més de cent països ja a la dècada dels setanta amb la intenció de regular, i

en molts casos prohibir, el comerç internacional d'espècies en perill d'extinció. El govern de l'estat espanyol el va signar només fa uns quatre anys.

Això no és, però, cap obstacle perquè, segons un estudi fet a Madrid per Adena, el 70% de les botigues d'animals s'ofereixen a aconseguir qualsevol animal que el client vulgui. Els més apreciats i cars són els ocells exòtics, que poden costar fins a dos milions de pessetes, però els primats, el micos, no els van massa al darrere i, en alguns casos, com el dels gorilles, poden valer fins i tot tres milions.

Abans d'arribar al client, aquests animals normalment han hagut de patir un llarg seguit de sofriments. En la seva captura i en el seu transport moren més del doble dels simis que arriben finalment al mercat. En el cas dels ocells, en moren cinc per cada un que hi arriba. Molts moren de gana i set pel camí o a les duanes i altres com a conseqüència dels sedants que els subministren per al viatge.

Així doncs, les duanes continuen sent molt permeables al tràfic d'espècies protegides, tal com és ben conegut en les agències internacionals de protecció de les espècies. L'excusa és que els duaners no entenen ni un borrall de zoologia i que els contrabandistes són molt espavilats. De la conjunció, en surten malparades les espècies protegides. Potser els duaners hauran d'adoptar un sistema similar al dels diferents aeroports internacionals francesos, que han decidit ajudar-se de la informàtica per a la identificació de les espècies prohibides. A partir d'una iniciativa del ministeri francès del Medi Ambient, han incorporat als seus ordinadors fotos, dades i descripcions de

El trist destí de les serps

El 1988, el comerç il·legal d'espècies protegides va afectar 300.000 exemplars, sobretot llangardaixos i camaleons. Argentina, Togo, Malàisia i Indonèsia en són els principals exportadors, mentre que els Estats Units, Gran Bretanya i Alemanya destaquen entre els compradors. La convenció internacional ha pogut fer disminuir el nombre de tortugues venudes, que va passar de 185.000 el 1980 a 22.000 el 1988. Però, en canvi, s'ha passat de 118.000 llangardaixos a 195.000.

La compra de rèptils va passant de moda, tot i que França, Japó i Itàlia semblen aficionar-s'hi cada vegada més. En canvi, el comerç de pells va amunt. El 1988, prop de deu milions d'animals van ser escorxats per assortir les marroquineries. Amèrica del Sud i Indonèsia en són els principals exportadors. Aquest darrer país va vendre, el 1988, més de tres mi-

lions de pells. Els Estats Units van destacar entre els importadors. Singapur ocupa un lloc important, tant entre importadors com entre exportadors, per la qual cosa es dedueix que és un país de trànsit del comerç il·legal. La Xina també manté l'equilibri entre compres i vendes. I Europa va comprar tres milions de pells el 1988.

La convenció internacional ha afavorit els cocodrils, ja que el nombre de pells venudes d'aquest animal s'ha reduït gairebé a la tercera part en deu anys. Però això ha fet augmentar el comerç de pells de serp, que ha passat de 331.000 a 4'5 milions. Els llangardaixos, que van tenir un any negre el 1981, amb més de set milions de pells venudes, continuen amb el dubtós honor de ser els primers, amb 4.629.000 pells. Amb aquestes xifres, les serps podrien passar aviat a la llista d'espècies en perill d'imminent extinció.

petències dels guardes encarregats de la lluita contra el contraban d'animals exòtics.

Aquests animals provenen dels països pobres, però són comprats pels habitants dels països rics, com ara els EUA, França, Espanya i els Països Catalans. Per lluitar contra aquest tràfic, doncs, no és prou penalitzar-ne la captura i el co-

merç. Es necessari fer-ho també amb la seva compra i tinença. A Catalunya, amb una normativa més estricta que la resta de l'estat, s'han pogut confiscar animals, pells i iveris, però no s'han pogut portar a la presó els traficants, molt sovint lligats al tràfic d'altres mercaderies prohibides com ara les drogues o les armes.

Una solució apuntada recentment en alguns països tropicals és la cria comercial de les espècies en perill a granges especialitzades.

Al Brasil s'ha encetat una viva polèmica entre els ecologistes i els criadors d'espècies salvatges que es dediquen a criar cocodrils i serps, per comercialitzar-ne les pells, o capibares, uns rosegadors bastant grans, per aprofitar-ne la nutritiva carn. El govern brasiler creu que aquesta és una bona manera d'evitar l'extinció i crear riquesa.

Els nous criadors, sotmesos a una estricta regulació ambiental, són obligats a retornar un cert nombre d'individus joves a les condicions salvatges per mantenir les poblacions naturals. La millor qualitat dels productes obtinguts en aquestes granges, criats amorosament, farà, segons els criadors, que no tinguin èxit els caçadors furtius de peces

Josep Peñuelas Reixach